Poštnina plačana v gotovini

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din | Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal štev. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393 | Ljubljana, 15. novembra 1934 | Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja | Štev. 46 Leto VI

Draga gospodična!

Ali se še spomnite najinega srečanja na cesti, kò ste me ustavili in mi začeli tožiti o težavah, ki jih imate v življenju? Se spomnite? Radi bi bili videli, da bi o priliki tudi o vas kaj napisal na prvi strani našega tednika. Uvodnika ste si želeli, da.

Kakor zdaj vidite, sem vam ga napisal. A ne samo za vas, temveč tudi za mnoge druge gospodične, ki so v enakem položaju kakor vi, ki imajo enako sliko o življenju in ljudeh, ki enako hrepene, enako žele in... vzdihujejo. In ker vem, da bo ta članek napisan ne samo vam nego tudi njim, in ker vem, da ga boste vi in vse druge razumele tako kakor je napisan, to je, z najboljšo voljo, sem prepričan, da mi ne boste zamerili, ako vas bom na tem ali onem mestu tudi malo oštel in vas nemara preveč v živo zadel.

Tožili ste mi takrat, da ste nezadovoljni. V svoji službi sicer nimate težkega dela, zato ste pa tako rekoč noč in dan vpreženi, prostega časa tako rekoč nič, plača majhna, spalnica mrzla, elektrike ne smete žgati itd. In kar je najhujše, vaš šef je siten in se neprestano obreguje ob vas. Zdaj bi hotel imeti to, potem ono, nikoli mu ni prav, kakor napravite, vselej najde kakšno napako.

Res, težka reč. Prav lahko se vživim v vaš položaj. Vem, da bi mnogo rajši sedeli v pisarni, kjer je mnogo dela in lepša plača, kjer vas gospodar ne bo trpinčil, kjer bi imeli več časa za sebe. Kaj ne, tega se vam hoče? Da, saj ste mi sami pravili, zdaj se spomnim.

Kaj naj vam na to rečem?

V mnogih pisarnah in trgovinah je danes manj dela kakor prej. V mnogih — ne v vseh. Plače so danes na splošno manjše kakor pred nekaj leti. Zakaj? Ker je mnogo dobrih delavcev, ki bi hoteli delati, pa ne dobe službe. In ker se na tem svetu vse avtomatski ureja in zrasejo plače vselej, kadar je povpraševanje veliko, in padejo, kadar je ponudba velika.

Kaj naj vam še rečem o prostem času, o mrzli sobi, o tem da ne smete žgati elektrike za svoje malenkostne opravke kakor krpanje nogavic in popravljanje oblek, ali pa za branje knjig? Ne, draga gospodična, o tem mi res ne kaže govoriti. Zakaj če vam je res tako težko, tako neznosno, potem pač poglejte, da dobite boljšo službo drugod. Bojim se samo, da je ne boste našli, kakor je ne najde toliko drugih — a če bi jo že našli, bi bila najbrže še slabša od sedanje.

Vem, da vam je najhujše to, ker vas gospodar neprestano «sekira». O kako dobro razumem! Človek je zmerom najbolj občutljiv za krivico, ki mu jo napravi njegov bližnji. Toda nekateri krivico laže prenašajo, drugi pa teže — prenašati jo pa moramo vsi. Čim bolj prihajamo v leta, tem manj jo čutimo, ker smo se ji polagoma že privadili. Takšno je pač življenje, kaj hočemo!

Vem, da ste bili polni idealov in da imate še danes to slabost. (Oprostite: saj je to slabost, ne? Plemenita sicer, a vendar...) Glede krivice, ki vam jo dela šef, glede njegovega sekiranja vam pa tole povem: Ako gospodar svoje osebje brez vzroka trpinči, je človek brez srca ali brez kulture in vzgoje ali pa zloben. Takšnega človeka ne marate ne vi, ne jaz, ne večina izmed nas. A če vse to prenašate, ker morate prenašati zaradi službe in vsakdanje skorjice kruha, se vam globoko odkrijem in vam priznam, da je moja sodba o vas še mnogo višja kakor je bila. Človek mora v življenju mnogo prenesti, mnogo požreti, na mnogo molčati. A čim večji je človekov boj v življenju, čim več težav mora prestati, čim več pretrpeti, toliko boljši postane, toliko zrelejši in kremenitejši značaj.

Še nekaj vam moram povedati. Če že prenašate toliko težav in žalosti, zakaj bi tožili in jokali? Ženskam sicer solze res dostikrat olajšajo gorje, toda solze niso nikaka odlika. Nehajte se jokati, premagajte se in stisnite zobe, kadar vam je hudo. Če morate po krivem trpeti, ni vredno, da bi se vaša duša ob tem ustavljala in da bi zaradi storjene vam krivice točili solze. Kadar se vam pa kaj veselega pripeti, radujte se kakor nedolžen otrok, nasmejte se iz vsega srca in iz vse duše!

Vprašali ste me, kaj mislim o vas. Mislim, da ste dobro in plemenito dekle, ki še zmerom ni zgubilo idealov. Zato sem prepričan, da bo tudi vašo plemenitost, dobrotljivost in marljivost nekoč nekdo spoznal in jo cenil po zaslugi.

Ne obupujte, nikar ne mučite same sebe, ne jočite! Mnogim ljudem je danes dosti huje na svetu kakor vam. Na kmetih garajo ljudje od ranega jutra do poznega večera za neznatne denarje — da niti ne omenim obupnih razmer pri naših rudarjih in njihovih družinah v Trbovljah in drugod.

Zato: glavo pokoncu in... ne tožite!

Haka

1000 kmetov prosi milosti za morilca

Ubil je svojo ženo, ker se mu je izneverila, njegovi sosedje so pa poslali sodišču prošnjo za milo sodbo

Na vasi prav tako kakor v mestih ljudje obsojajo hudodelstvo in terjajo pravično kazen za zločinca. Pripetil se je pa dogodek, kjer so se ljudje zavzeli za morilca. Bilo je v vasi Bukovcu, kjer je kmet Djoka Barjaktarević meseca avgusta ubil svojo ženo. Njegovi sosedje so se pa zavzeli zanj in prosili sodišče, naj mu prisodi milo kazen.

Ko se je Djoka Barjaktarević iz Bukovca oženil, je kmalu izprevidel, da mu žena Nada ni to, kar je od nje pričakoval. Med tem ko se je Barjaktarević mučil na svojem malem vinogradu, velikem komaj dva orala, se je namreč njegova žena sprehajala po vasi in ni prijela za nobeno delo. A to ji še ni bilo dovolj. Dogovorila se je z njegovim najbližjim sosedom Bugarskim, da bosta skupaj prekupčevala z vinom. In res sta začela kmetom prodajati vino, hodila sta iz vasi v vas in skupaj prenočevala po gostilnah.

Tako sta izostajala z doma tudi po dva ali tri dni, daleč od Nadinih otrok, daleč od moža, ki mu niti v sanjah ni prišlo na um, da se mu žena izneverja z njegovim sosedom.

Preveč je imel dela na polju in s svojimi tremi otroki, da bi mogel priti na takšno nezaslišano misel.

Nekega dne je pa najstarejša hčerka očetu povedala, kaj počne njena mati in njegova žena. Mož ni mogel verjeti. Toda neke noči se je mogel na lastne oči prepričati, da mu otrok ni lagal.

Zalotil je ženo s sosedom Lazom pri zakonolomu. A Djoka se je spomnil svojih treh nepreskrbljenih otrok in je ženi odpustil.

Toda namestu da bi se zato poboljšala, je postala žena še predrznejša. Začela je kar ponoči vstajati in odhajati k sosedu. Nekega dne je je pa na lepem zmanjkalo iz vasi: preselila se je v drugo vas in tam odprla s svojim ljubimcem gostilno.

Zdaj je pa tudi potrpežljivemu kmetu zavrela kri. Šel je v sosednjo vas, poiskal ženo in jo ubil.

Zadal ji je z nožem šest in dvajset ran, ki jim je prešeštnica podlegla.

Umor se je zgodil meseca avgusta. Te dni bi se imela začeti glavna razprava. Bukovški kmetje so pa sklenili, da bodo prosili milosti za svojega nesrečnega soseda.

Napravili so pravcat plebiscit po vasi in te dni izročili županstvu v Bukovcu prošnjo s tisoč podpisi. V tej prošnji obsojajo nemoralno življenje pokojne Barjaktarevićeve žene, o njenem možu pa ne morejo najti dovolj pohvalnih besed,

češ da se je tako rekoč noč in dan mučil na polju in doma, da preskrbi svoje tri otročičke, ne da bi si bil privoščil le najmanjšo zabavo. Dalje kmetje navajajo izredne okoliščine, v katerih se je izvršil umor, in prosijo milosti za nesrečnega Barjaktarevića.

Prošnjo s tisoč podpisi bodo v najkrajšem času izročili novosadskemu okrožnemu sodišču. Kmetje so trdno prepričani, da bo sodišče njihovo nenavadno vlogo upoštevalo in milo sodilo očeta treh nepreskrbljenih otrok, ki je bil svojim sovaščanom zmerom vzor marljivega poljedelca in vzornega družinskega očeta.

Tragična usoda

človeka, ki je zadel glavni dobitek — in od tistega dne izgubil svoj srčni mir

Kdo izmed nas še ni sanjal o neskrbnem milijonarskem življenju, kdo izmed nas si še ni zaželel solnčne francoske rivjere ali snežnih švicarskih vrhov, razkošnega avtomobila ali bele jahte, s katero bi se lahko vozil po vseh morjih sveta — kdo si še ni tega želel? Pač vsi, toda prav tako smo se morali vsi spet sprijazniti s suho realnostjo našega življenja... ko smo se prebudili iz sanj.

Pred kratkim se je na Danskem pripetila drama, ki utegne biti utopistom, ki hrepene po bajnih bogastvih, pa tudi onim, ki se brez uspeha pode za srečo v loteriji, v uteho nad razočaranji.

Nekje na Danskem je živel kmet Nielsen. Ko je odslužil vojaški rok, je dobil v svoji vasi službo pismonoše. Dan za dnem je na kolesu obhodil bližnje vasi in raznašal pošto. Tako je postal dober prijatelj vsem vaščanom; z vsakomer se je poznal, z vsakomer tikal.

Toda nekega lepega dne ga ni bilo več na spregled. Kaj se mu je neki zgodilo? Kaj kmalu so vaščani izvedeli:

mladi pismonoša je bil zadel glavni dobitek v državni loteriji in je dal poštarski službi slovo.

Nielsen je dobil skoraj en milijon v našem denarju. Kupil si je posestvo, se oženil, nakupil živino in vse potrebno gospodarsko orodje — in iz siromašnega pismonoše je čez noč postal ugleden veleposestnik.

Toda obenem se je tudi v njegovi duši zgodila izprememba. Zaprl se je pred svetom, z nikomer ni več hodil, nihče mu ni bil več prijatelj, najrajši je pohajal sam samcat po svojih poljih in travnikih. Le redko je človek odkril na njegovem obrazu nasmeh.

Njegovo imetje je raslo in se množilo. Žetvam je toča prizanašala, živina se je redila in množila v hlevih. Toda če bi tudi sámo nebo prišlo z vso svojo vedrino k Nielsnu v hišo, bi bil še tedaj ostal molčečen in vase zaprt.

Ko je nekega dne spet sam samcat hodil po svojem posestvu, se je iznenada zaletela vanj njegova krava in ga podrla. Od tistega dne je bil Nielsen še molčečnejši, še mračnejši, čeprav se mu je iz vseh kotov njegovega posestva smejalo nasproti vedro, veselo in neskrbno življenje.

Nekega dne je Nielsen prepisal vse imetje na svojo ženo in na otroke, ko se je zmračilo, je pa odšel na vaško pokopališče in se obesil na drevo.

Kaj je nesrečnega bogatina gnalo v smrt? Spomin na prejšnje neskrbno poštarsko življenje, ki se mu je nemara zdaj v bogastvu stožilo po njem? Strah, da ne bi nekega dne njegovo bogastvo prav tako prešlo, kakor je prišlo? Kdo ve!

Pokojnina vzrok ločitve

Žena za Hitlerja, mož-general pa za pokojnega Karla: iz tega se mora pravda roditi!

Newyorški »Time« poroča z Dunaja:

Stari avstrijski general Josef Karel, nekdanji pribočnik cesarja Franca Jožefa, se je pod stara leta spomnil, da ne more več skupaj živeti s svojo boljšo polovico. Ne da bi mu bila začela skakati čez plot, o ne; v njenih letih se takšne reči pač več ne dogajajo. Izneverila se mu je na drugem polju: odpovedala mu je »politično zvestobo«.

»Pet in trideset let sva bila poročena,« je izjavil užaljeni general pred sodniki. »Moja žena je prav dobro vedela, da sem iz dna svoje avstrijske duše monarhist, a to ji ni branilo, da me ne bi krvavo žalila.

Doma imam sliko pokojnega cesarja Karla, ki jo skrbno hranim. Ne samo da mi to sliko pri vsaki priložnosti očita in da se je iz tega rodilo že dosti prepirov; zadnjič se je celo tako daleč izpozabila, da je pljunila vanjo. A vse to bi ji še odpustil; najhujše je to, da je postala zadnje čase divja pristaška nacionalnih socialistov in hodi zoper mojo voljo na njihove skrivne sestanke.

V takšnih okoliščinah ni čudo, da se čutim zadetega v svojem prepričanju in da se bojim, da mi avstrijska vlada ne ustavi pokojnine.«

Kajpak so na Dunaju uvidevni sodniki, ki jim ni vseeno, ali kdo pljuje na sliko nekdanjega cesarja Karla ali ne. Kar se nacionalnega socializma tiče, je kajpada stvar druga in se ne ve, ali so prav tako nanj ogorčeni kakor dični general. Zato imajo pa še zmerom velik »rešpekt« pred cesarjem Francem Jožefom in njegovimi pribočniki; in to je bilo tisto, kar je naposled odločilo, da so dali generalu prav. Generalova žena je torej kriva ločitve in bo nosila vse troške, generalu je pa njegova pokojnina tudi v bodoče zajamčena.

Najnovejša krilatica

»Zvesta ko gos«

Zanimiva dognanja o moralnem čutu pri živalih

Ribe so na glasu vse prej ko pametnih živali; tudi čustva jim ne pripisujemo preveč. Toda dr. Gudger s Prirodoslovnega muzeja v Washingtonu je prišel v toplih floridskih vodah do drugačnega spoznanja.

Nekega dne je učenjak lovil ribe. Naenkrat je začutil hud trzaj: težka riba je zagrabila. Gudger je hitro potegnil vrvco in privlekel na površje krasno ščuko. A kdo popiše njegovo osuplost, ko uzre obakraj žrtve dve drugi ribi, takisto ščuki, plavajoči tik ob ujetnici; glavi sta bili zarili od strani v žrtev, ena z leve, druga z desne, in vlekli ujetnico za luske, da jo osvobodita. Šele ko je ribič potegnil svoj plen iz vode, sta jo drugi dve ribi prepustili njeni usodi.

Kaj boste rekli k temu? Prirojen nagon za ohranitev vrste? Ali zgolj mehaničen refleks? Ali pa dokaz, da imajo tudi živali čut solidarnosti, tedaj pravi m o r a l n i čut?

Pa pustimo Gudgerjeve ribe, saj poznamo še druge podobne pripetljaje. Angleški zoolog Abel Chapman pripoveduje o afriški antilopi, ki jo je ustrelil v prednjo nogo. Žival je morala vsak trenutek obnemoči; krogla ji je bila nogo popolnoma zdrobila. Tedaj se pa v lovčevo neizmerno osuplost iz bežeče črede obrnejo tri antilope in ne meneč se za nevarnost obkolijo ranjeno tovarišico in jo podpro, kakor bi ji hotele pomagati pri begu. Z njihovo podporo je ranjena antilopa res bežala še kakih deset metrov. Toda njena rana je bila prehuda, moči so jo jele zapuščati in žival se je zgrudila na zemljo. Druge tri so za trenutek obstale, vidno prestrašene in ne vedoč, kaj naj store. Potem so se pa pognale v beg: poginjajoči živali niso mogle več pomagati, lovci so se pa čedalje bolj bližali.

Tretji primer, še nazornejši. Na isti ekspediciji je Chapman na lovu obstrelil pavijana. »Zdajci,« pripoveduje angleški učenjak v svoji knjigi ‚Divji Sudan', »se je pa tropa pavijanov, ki smo jih bili že pregnali, kratkomalo obrnila, štirje izmed njih so stekli k svojemu ranjenemu tovarišu in mu pomagali zbežati v bližnji gozd. Stvar je tem nenavadnejša,« pripominja Chapman, »ker so pavijani strašno plahe živali.«

Pri mnogih pticah sta zelo razviti zakonska zvestoba in ljubezen do mladičev. Tako so na primer golob, slavec, labod, štorklja in gos pravi vzori enoženstva. Zdaj pa poslušajte!

»Osem let bo tega,« pripoveduje ameriški zoolog Blair, »ko se je naselil v ribniku našega živalskega vrta par kanadskih gosi. Samica je zvalila in skrbela za mlade z neverjetno ljubeznijo. Ker me je dajala radovednost, ali se bosta živali drugo leto vrnili, sem obema nateknil obročka na noge, da ju bom spoznal. In glej, osem let sta prihajala redno oba. Leta 1933. se je pa samica sama vrnila. A jajec ni legla; očitno ji je bil mož poginil. Ostala je vse poletje pri nas, ko se je bližala jesen, je pa odletela. Drugo leto, to se pravi letošnjo pomlad, se je vrnila, spet sama — in tudi to pot vse poletje ni valila.

Ali ni ta dogodek prelep zgled zvestobe, ne samo za živega, temveč tudi še po smrti zakonskega druga? Ali ne bi tedaj prav storili in rekli: ‚zvesta ko gos', ne pa, da se te živali spomnimo samo takrat, kadar hočemo koga v nič devati in smešiti?«

Pijančeva hči - milijonarka

Siromašna igralka, ki se je vanjo zaljubil lastnik največje izvozniške tvrdke v San-Franciscu

Vse, kar se nam vidi neverjetno, pripišemo Ameriki. Senzacionalne vesti iz Amerike so sicer dostikrat prav navadne race, zgodi se pa vendar, da je vmes katera, ki je kljub navidezni neverjetnosti vendar resnična.

Tako resnično zgodbo, belo vrano med jatami črnih, nam poročajo iz San-Francisca.

Najbogatejša ženska v San-Franciscu je Mary Twooke. Rodila se je v najrevnejši okolici parniškemu kurjaču Johnu. Imela je deset bratov in jih ima še današnji dan, toda vsi so izprijeni ničvredneži. Očeta so že davno odpustili iz službe, ker je bil pijanec in sirovež.

Mary je bila lepa kot pomladno jutro in ni čudo, da se je vanjo zaljubil bogat trgovec in jo poslal v baletno šolo. Mary je ljubila tega bogataša samo zaradi denarja, ko je pa dobila službo v nekem varieteju, ga še povohala ni več. Lepa «girl» Mary je kmalu zaslovela v San-Franciscu. Moški so se kar pulili zanjo, ona je pa izbirala tako dolgo, da si je izbrala med njimi najboljšega.

Neke noči se je v zabavišču seznanila z uglednim vodjem največje tvrdke za izvoz sadja. Cower, tako se je pisal, je bil lep in stasit človek. V središču mesta je imel krasno palačo in v njej samo za pisarne nič manj ko 316 sob. Sicer Cower ni bil edini lastnik tvrdke, pač je pa imel večino delnic, torej tudi glavno besedo. Milijarder se je čez ušesa zaljubil v ljubeznivo in zapeljivo Mary, hčerko brezdelnega parniškega kurjača. Toda velika ljubezen je trajala samo pol leta, kajti Cower se je na nekem avtomobilskem izletu smrtno ponesrečil. Bogataš je — Mary na srečo — napisal že po prvem mesecu ljubezni oporoko in v njej postavil Mary za edino dedično svojega ogromnega premoženja.

Cowerjevi sorodniki so se seveda takoj po razglasitvi oporoke postavili po robu in zahtevali, naj se oporoka, ki je prav gotovo samo muha pokojnega, uniči. Sodišče je njihovo zahtevo zavrnilo. Mary je najela najboljše odvetnike in zmagala tudi v drugi instanci.

Nekdanja plesalka je postala kar čez noč solastnica največjega podjetja za izvoz sadja v San-Franciscu. Kmalu se ji je posrečilo dobiti vodstvo vsega podjetja v svoje roke. Zmešala je glavo enemu svojih družabnikov, potem se je pa še drugi zaljubil vanjo in tako se je pričela med obema tekmecema srdita vojna. Stari pregovor pa pravi: kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima — in lepa Mary ga je res imela. Družabnika sta se tako hudo sprla, da sta zapustila podjetje. Mary je dosegla svoje. Ostala je sama, lastnica in edina gospodarica.

Vselila se je v krasno stanovanje in vodila svoje podjetje popolnoma samostojno. Brez spletk seveda ni šlo. Družabnika sta jo po prestanem mačku tožila, češ, da ju je namenoma razdružila, samo da bi se sama polastila podjetja. Očitala sta ji, da je kača v ženski podobi, ki zapeljuje in uničuje moški rod. Toda vsi napori užaljenih in zavrnjenih ljubčkov so bili piškavi.

Nedavno so Mary na ulici napadli. Vozila se je v svojem razkošnem avtomobilu, ko je nenadoma na najprometnejši ulici skočil pred njen voz širokopleč moški in ga ustavil. Segel je skozi okno in zagrabil najbogatejšo meščanko za lase ter jo potegnil iz voza. Mary se je na vse kriplje otepala napadalca. Potegnila je majhen samokres in dvakrat ustrelila na napadalca. Sicer strela nista zadela, vendar sta opozorila mimoidoče, da so lepo damo rešili iz nemilega objema. Stražnik, ki je prijel nasilneža, je ugotovil, da je nepridipravu John ime in da je rodni brat lepe in bogate Američanke.

Pred sodniki se je John zagovarjal, da prav tako kakor njegovi bratje neizmerno sovraži svojo sestro, ker je tako ohola, odkar je obogatela, da sploh noče več poznati svojih bratov, ne da jim niti centa, čeprav ve, da živijo doma v bedi in pomanjkanju.

Mary je sodniku hladnokrvno priznala, da noče niti slišati o svojcih. Ta njena izjava je presenetila javnost. Vsi so jo obsojali. Celo poslovni prijatelji so ji obrnili hrbet. Mary se je zato hočeš nočeš pobotala z družino. Na sodišču so napravili pogodbo. Mary je morala zaposliti vseh deset bratov v svojem podjetju. John ji je pa moral vrniti prvo svojo plačo kot odškodnino za napad.

Na grobu baronese Vetsere

Sprehod po Mayerlingu — Soba, kjer sta si Rudolf in Vetsera vzela življenje, je zdaj kapelica

Na Dunaju, v novembru

Zdaj v pozni jeseni je za Dunajčane velika moda delati izlete v Mayerling, neznatno avstrijsko vasico, blizu katere se je v znamenitem gradiču Habsburgov pred 45 leti odigrala krvava tragedija, ki je takrat pretresla ves svet. Tudi jaz sem se ondan odpravil z manjšo družbo, da vidim, kakšne znamenitosti ima neki ta toli slavni Mayerling.

Praktični Dunajčani se vozijo z Dunaja v Mayerling po večini s kolesi ali motocikli; to je najcenejše. Vasica ima nenavadno lepo in romantično lego. Ko smo prišli, smo napravili pravcato zmešnjavo: edino kavarno v vasi smo napolnili do zadnjega kotička. Vse je hotelo videti grob Marije Vetsere, nekdanje prijateljice avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa, in kapelico, ki so jo potem tam postavili.

Šli smo na pokopališče zunaj Mayerlinga. Lep, tih in dostojanstven kraj večnega počitka. Povsod zelenje in cvetje. Le grobovi so skromni. Samo tu pa tam vidiš nagrobni spomenik, po večini so sami leseni ali kameniti križi.

Na levi od vrat zagledam skromen kamenit križ. Okoli njega zarjavela železna ograja. Gomila se je že čisto sesedla. Groba že zdavnaj nihče več ne neguje, le obilica cvetja in vencev dokazuje, da še žive ljudje, ki se spominjajo davne prošlosti...

»Tole je!« mi pove moj vodnik.

Nisem takoj videl, da stojim pred grobom baronese Marije Vetsere. Pogledal sem kamenit križ. Že čisto pobledele črke so delale neprijeten vtis. Moral sem dobro pogledati, da sem prebral v dveh skromnih vrsticah:

Marija Vetsera
živela osemnajst let.

Na spodnjem delu križa se bere kratek verz:

Kakor cvet raste človek in kakor cvet ga zlomi prvi hujši veter.

Presunjen sem stal pred grobom prijateljice kronprinca Rudolfa. Koliko skrivnosti in bolesti, kako velik in presunljiv roman je pokopan pod to neznatno gomilo, poraslo s plevelom!

Na drugi strani ograje zagledam drobno krojačico z Dunaja. Klečala je in jokala. Sveže solze na grobu, zagrebenem že pred pol stoletja...

S pokopališča smo krenili proti kraju, kjer je stal poprej mayerlinški grad. Zdaj imajo tam majhno kapelo, okoli nje pa stoji več manjših poslopij. Zdi se, da so grad izpremenili v samostan. Mimo nas stopajo pobožne nune s sklonjenimi glavami.

Na mestu, kjer je bila prej spalnica kronprinca Rudolfa, tam kjer je sprožil smrtonosni strel v glavo baronice Marije Vetsere in nato še vase, tam so postavili kapelico. Pravijo, da je po Marijini smrti sezidala to kapelico njena mati, seveda s cesarjevim dovoljenjem.

Na dvorišču nekdanjega gradu stoji lep bronast kip prestolonaslednika Rudolfa v lovski obleki. Kip je dala postaviti užaloščena mati, cesarica Elizabeta, svojemu tragično umrlemu sinu.

To so danes edini vidni ostanki krvave drame v Mayerlingu.

Noben vol ne vidi, da ima rogove.

Grof Monte Cristo

Roman

Napisal
Aleksander Dumas

62. nadaljevanje

»Njegova mračna preteklost me moti.«

»Kaj naj bo sinu mar očetova preteklost?«

»A vendarle...«

»Ne bodite trmoglavi! Še prejšnji mesec ste bili kar zaverovani v to možitev. Lahko si mislite, kako nerodno mi je, da ste ravno pri meni srečali tega Cavalcantija. In vendar ga — ponovim — tako rekoč ne poznam.«

»Zato ga pa jaz poznam, in to mi zadošča.«

»Poznate ga? Ali ste se mar informirali o njem?«

»Čemu? Človek vendar prvi pogled vidi, s kom ima opravka! Prvo: bogat je.«

»Tega ne morem priseči.«

»A vendar jamčite zanj?«

»Za petdeset tisoč frankov — to še besed ni vredno.«

»Drugič: njegova vzgoja je odlična.«

»Hm.«

»Muzikalen je.«

»To so vsi Italijani.«

»Ne, veste kaj, gospod grof, krivico delate mlademu možu.«

»Že mogoče; ker poznam vašo obveznost do gospoda Morcerfa, me boli, da je na tak način stopil vmes in da zlorablja svoje premoženje.«

Danglars se zasmeje.

»Kakšen moralist ste! Takšne reči se dogajajo vsak dan.«

»A tako meni nič tebi nič vendar ne morete konec napraviti! Morcerfi računajo s to možitvijo.«

»Potem naj pa pridejo na dan z besedo. Morda bi vi, gospod grof, rekli očetu kakšno besedo; saj ste dobro zapisani pri njih.«

»Jaz dobro zapisan pri njih? Kje ste pa to slišali?«

»Videl sem na njihovem plesu. Ali vas ni grofica, ponosna Mercèdes, ohola Katalonka, ki se še pri svojih starih znancih ne poniža, da bi jim privoščila kakšno besedico — ali vas ni mar prijela pod roko in vas peljala na vrt ter se šele čez pol ure vrnila v dvorano?«

»Baron, baron!« se tedaj oglasi Albert in preseka tihi razgovor, »motite nas, da nič ne slišimo. Kako morete biti tak barbar!«

»Že prav, gospod posmehljivec!« odvrne Danglars in se spet obrne k Monte-Cristu:

»Ali se torej lahko zanesem, da boste govorili z očetom?«

»Rad, če želite.«

»A prosim, brez ovinkov: če resno misli, naj povraša pri meni, določi naj čas poroke in navede svoje zahteve, da se sporazumemo ali ne sporazumemo; čakanja je že dovolj.«

»Prav, govoril bom z njim.«

»Ne bom rekel, da z veseljem čakam njegovega odgovora, a rad bi ga vendarle pričakal. Saj veste, bankir je suženj svoje besede.«

»Bravo! Imenitno! Sijajno!« jame tedaj vzklikati Morcerf, oponašaje bankirja; pesmi je bilo konec.

Danglars osuplo pogleda mladega moža. Takrat pa vstopi lakej in mu nekaj tiho pove.

»Takoj se vrnem,« se opraviči bankir nasproti Monte-Cristu. »Počakajte me, mogoče vam bom lahko kaj zanimivega povedal.«

S temi besedami odide.

Baronica porabi odsotnost svojega moža in odpre vrata v Evgenijino sobo. Andrea, ki je dotlej sedel z gospodično Danglarsovo za klavirjem, šine pokoncu.

Albert se smehljaje prikloni pred gospodično Evgenijo; kakor da se ne bi bilo nič zgodilo, odvrne deklica mrzlo ko po navadi njegov pozdrav.

Cavalcanti ju se je zadrega na obrazu brala; jecljaje je odzdravil Morcerfu, toda mladi grof se še zmenil ni zanj, temveč je jel na vse pretege hvaliti Evgenijin glas.

»Zdaj pa dovolj glasbe in čestitk,« meni gospa Danglarsova. »Pojdimo na čaj!«

Toda komaj so posedli, ko se spet odpro vrata in se prikaže Danglars, vidno razburjen.

Monte-Cristo ga vprašujoče pogleda.

»Pošto sem dobil z Grškega,« pove bankir.

»Zato so vas poklicali?«

»Da.«

»Kako gre kralju Otonu?« se zasmeje Albert.

Danglars ga pogleda od strani, ne da bi mu odgovoril. Monte-Cristo se obrne proč, da bi skril izraz sočutja, ki se mu je prikradel na obraz, a je trenutek nato spet izginil.

»Ali se vam smem pridružiti, ko boste odšli?« vpraša Albert Monte-Crista.

»Zakaj ne — prosim!«

Albert si ni znal razlagati bankirjevega pogleda.

»Ali ste videli, kako me je pogledal, ko je povedal, da je dobil pošto z Grškega? Kaj naj to pomeni?«

»Kako naj bi vedel?«

»Saj ste v zvezah z Grško, če kaj vem.«

Monte-Cristo se samo nasmehne, kakor se nasmehne človek, ki se hoče ogniti odgovoru.

»Pst, k vam prihaja! Stopil bom h gospodični Evgeniji, da se ji malo polaskam, med tem se bo pa njen oče pogovoril z vami.«

Albert stopi s smehljajem na ustnicah k Evgeniji.

Med tem je Danglars prišel k Monte-Cristu.

»Vaš svet je bil dober,« mu šepne na uho. »V besedah ‚Fernand' in ‚Janina' je res skrita strašna povest.«

»Bežite no!« odmahne Monte-Cristo.

»Povedal vam jo bom. Zdaj bi vas pa prosil, vzemite mladega moža s seboj; mučno bi mi bilo ostati v njegovi družbi.«

»Prav. Ali še zmerom želite, da vam pošljem njegovega očeta?«

Se nadaljuje na 4. strani v 4. stolpcu

Časnikarska hitrost pred sto leti

London. — Londonski list »Times« je nedavno priobčil za naša ušesa čudno zgodbo o hitrosti časniških poročil pred sto leti.

Dne 17. septembra 1834 je bil v Edinburgu svečan banket na čast Earlsu Preyu. Seveda je bilo pri tem politično silno važnem banketu vse polno časnikarjev, ki so imeli dolžnost poročati o vseh malenkostih tega važnega dogodka. Tudi »Times« je poslal več poročevalcev, med njimi slavnega pisatelja Charlesa Dickensa.

Vsak časnikar je seveda takoj po končanem banketu »vzel pot pod noge« in dirjal, kolikor se je takrat dirjati dalo, v svoje uredništvo. Vesti o banketu so izšle v tako »kratkem« času v časnikih, da se je celo lord Cockburn posebno zahvalil uredništvu »Timesa«. Njegovo pismo pravi:

»Londonski list »Times« je poslal v Edinburg svojega poročevalca. V ponedeljek o polnoči so se odpravili poročevalci na pot, a že v petek so v Edinburgu čitali dolg članek o poteku slavnosti v »Timesu«. Še nikoli, odkar poznamo tisk, ne pomnimo takšne naglice. Zahvaliti se moramo umetnosti tesnopisja, dobrim cestam in iskrim konjičem.«

Tekmovanje požeruhov

Rouen. — V Rouenu, glavnem mestu Normandije, so se nedavno skušali rekorderji vseh vrst in kalibrov.

Tekmovanja so se vršila na starem trgu, tam, kjer so pred več ko 500 leti sežgali orleansko devico. Najzanimivejše je bilo pa tekmovanje požeruhov.

Štirje tekmovalci so »nastopili«. Najboljši rouenski kuharji so jim pripravili tak obed:

Kilogram mrene s holandsko omako, celega purana s pikantno polivko, skopčevo kračo z belim fižolom, cel hlebec sira in velikansko jabolčno torto. Krepiti so se smeli tekmovalci s pristnim burgundskim vinom. Trije so se junaški držali, le eden je sredi obeda odnehal. Sicer je pospravil že purana, toda spričo skopčeve krače se mu je tek ustavil. Ves bled in izčrpan je prekinil tekmovanje. Pokrepili so ga s calvadosom, normandskim konjakom, pa se je revež nekam opomogel.

Prvak tekmovanja, nagrajeni največji francoski požeruh, je postal Charles Biennot, dva in trideset letni viničar iz Nuits-Saint-Georgesa iz Burgunda. Med obedom se je zredil za tri kile; tehtal je »samo« 143 kg. Njegov najresnejši konkurent je tehtal sicer 148 kg, vendar je propadel, ker je razsodišče ugotovilo, da »ni jedel s tekom«. Po tem »malem« obedu so se vsi štirje tekmovalci sešli v neki znani meščanski gostilni in se tam v miru do sitega najedli...

S svojimi očmi drugi vrnila vid

Newyork. — Gospa Daphne Muir, znana angleška pisateljica iz Južne Afrike, ki je po desetih letih spet spregledala, je prispela v Newyork. Tam je povedala časnikarjem, kako ji je dr. Tudor Thomas s čudežno operacijo vrnil vid.

Pred desetimi leti je oslepela. Ko so jo uspavali pred operacijo na slepiču, ji je kanilo nekaj kapljic mamila v oči in jedka tekočina ji je zgrizla roženico.

»Zdaj, ko sem po desetletni temi spet ugledala luč sveta, se nimam zahvaliti za ta čudež samo zdravniku Thomasu, temveč tudi neki neznani preprosti ženski. Ta ženska je bila že skoraj popolnoma slepa zaradi oslabelega očesnega živca, sicer je pa bilo njeno oko popolnoma zdravo. Ker so ji zdravniki povedali, da ne bo nikdar več videla belega dne, je žrtvovala zdrave delce svojih oči meni. Zdravnik je potem presadil te zdrave očesne delce v moje oči, zlasti roženico.

Po čudežni operaciji vidim bolj ko kdaj prej.

Ne morete si, gospodje, misliti, kako mračno deluje slepost na človekovo dušo. Prva štiri leta sem strašno trpela. Potlej sem se pomalem navadila večne teme, vendar mi je bilo neznosno. Če bi ne imela upanja, ki mi ga je vlival dr. Thomas, da bom morda nekoč še spregledala, bi gotovo zblaznela. Dr. Thomas je delal uspešne poskuse presajevanja očesnih delov pri živalih in mi je zatrjeval, da bo prišel čas, ko bo zmogel to tudi pri ljudeh.

In res; letos je skončal svoje poskuse in na mojih očeh dokazal, da je njegovo dolgoletno delo rodilo zdrave sadove v prid trpečim slepcem.«

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Stoletni starček peš po Ameriki

Newyork. — Američan Mathews Bath, rojen leta 1834, torej star točno sto let, se je že pred nekaj meseci odpravil iz svojega rojstnega kraja in potuje križem Združenih držav. Doslej je prehodil že več ko 3000 kilometrov. Kljub velikim naporom je starec svež in zdrav.

Starček ni odšel na potovanje zaradi kakšnega rekorda, ali da bi zaslovel. Njegova pot je prav zasebnega značaja. Sporekel se je s svojo hčerko, pri kateri je že okrog 30 let v miru živel. Dejal si je, da pojde rajši k svoji mlajši hčerki, ki menda ne bo z njim tako neprijazna kakor starejša. Ker pa revež ni imel niti dolarja v žepu, se je napotil peš do svojega cilja, ki pa leži tam na drugem koncu Združenih držav.

Trda buča zgane tudi stare kosti. Stari Matija ima pred seboj še pot 2000 km in pravi, da mu je prav v zabavo pešačiti iz kraja v kraj. Ameriški listi pišejo na dolgo in široko o tem mladeniško svežem in podjetnem starčku. Razumljivo je, da nenavadnega »sportnika« ljudje povsod navdušeno pozdravljajo in mu prirejajo cele gostije v čast. Na stara leta se mu je torej vendarle nasmehnila sreča... *

Sedaj v mrzlih dneh potrebuje človek izdatnejše in krepkejše hrane, da ostane telo odporno proti prehladom in boleznim. Zato je priporočljivo, da zajtrkujete **Mirim kakao**, ki je zelo hranljiv in okrepčujoč. Zavitek **Mirim kakava** za štiri osebe stane samo Din 1·—.

Ljubosumni mož s pofolčenim nosom

Budimpešta. — Elegantna dama, Klara Belerjeva po imenu, je pravkar stopila iz krasne hiše v glavni budimpeštanski ulici. Nenadoma je stopil k njej neki bradat gospod in jo meni nič tebi nič vprašal, od kod prihaja in kaj je počela. Gospa je onemela spričo tolikšne predrznosti. Bradati gospod je venomer ponavljal svojo zahtevo. Okoli zgovornega gospoda in onemele dame se je zbralo vse polno ljudi.

Slučajno je zašel med zijala tudi profesor Beler. Ko je spoznal svojo ženo, je pričel vsem radovednežem na dolgo in široko razkladati, kaj je na stvari.

»Veste, ljudje božji, to je moja nezvesta žena. Stalno zahaja k svojemu zdravniku, ki ji je menda zelo pogosto potreben... Ta gospod, ki jo je ustavil, je najet detektiv, ki jo nadzira.«

Komaj je ljubosumni mož izustil te besede, je naprosila elegantna dama gospoda, naj bi šla z njo za priči. Gospa in detektiv, profesor Beler in obe priči so odšli v hišo. Gospa Beler jih je peljala v prvo nadstropje, pozvonila pri šivilji in stopila z gospodi vred v čakalnico. Prosila je detektiva, naj vpraša šiviljo, ali je bila pri njej in kako dolgo. Šivilja je povedala, da je bila gospa Beler pri njej dobro uro, ker je pomerjala obleke.

Ljubosumni mož seveda ni verjel šiviljini izpovedbi. Odšel je nadstropje više in pozvonil pri zdravniku za ženske bolezni, dr. Weingartnu. Toda služkinja, ki mu je odprla, ga je odslovila: »Prosim, pridite prihodnji teden, ko se vrne gospod doktor z Dunaja.«

Medtem je profesorjeva žena že stekla na cesto, poklicala taksi in se odpeljala naravnost k odvetniku. Mož je planil za njo, poklical drugega šoferja in hotel zasledovati svojo »nezvesto« ženo. Toda že na ovinku je profesorjev avtomobil trčil v drugega, ki je križal cesto. Že itak osramočeni ljubosumni profesor si je po vrhu še nos razbil. *

Naš pravi domači izdelek!

Nenavadno darilo za rojstni dan

London. — Pri vratarju velike londonske bolnišnice se je zglasil pred nekaj dnevi starejši gospod v ponošeni starinski obleki in zahteval, da ga vratar javi ravnatelju.

Starejši gospod se je vljudno priklonil ravnatelju. Njegov uglajeni poklon ni bil nič v skladu z njegovo obleko. Dejal je:

»Slučajno sem prebral oglas bolniške uprave na razglasni deski in posnel iz vsebine, da potrebuje bolnica 85.675 funtov sterlingov za prenovitev bolniških zgradb in spopolnitev higienskih naprav. Prav danes je moj 77. rojstni dan. Odločil sem se, da si za darilo kupim to vašo oglasno desko.«

Ravnatelj je kar belo pogledal. Mislil je, da se je siromaku zmešalo. Toda nenadoma je potegnil slabo oblečeni gospod iz žepa čekovno knjižico, odvil polnilno pero in zapisal na ček: 85.675 funtov sterlingov (okoli 20 milijonov Din!) naj se izplača upravi bolnišnice »Middlessex«. Eduard Mayerstein.

Gospod v ponošeni obleki je bil najuglednejši in najboljši član londonske borze. Že prej je večkrat daroval bolnišnici »Middlessex« večje zneske. *

Vljudnost

Pariz. — Ko so Francozi izvolili sedanjega predsednika republike Alberta Lebruna za svojega državnega poglavarja, je imel predsednik angorsko mačko, Grigri po imenu; njena slika je takrat izšla v vseh časnikih. Med neštetimi pismenimi in brzojavnimi čestitkami, ki jih je predsednik prejel ob izvolitvi, je zagledal nekega dne tudi posetnico s temi besedami:

»Moumoutte in Sama, angorski mačici, iz vsega srca čestitata svoji tovarišici Grigri. — Pariz, Rue Jacob št. 28.«

Lastnik obeh toli vljudnih mačic se v svoji skromnosti ni podpisal. Komu naj tedaj predsednik odgovori?

Toda g. Lebrun ni prišel v zadrego. Dal je svojemu tajniku nalog, naj pošlje njegovo toplo zahvalo za originalno čestitko na naslov: »Gospodični Moumoutte in Sama, angorski mačici, Pariz, Rue Jacob.«

In morda je najzanimivejše pri tej zgodbici, da je lastnik obeh mačic predsednikovo zahvalo v redu prejel.

KRONIKA TEDNA

11. november, obletnico premirja, so letos v Parizu posebno slavnostno proslavili. Združili so proslavo konca vojne s počastitvijo spomina pokojnega kraljanučenika. Ves Pariz je defiliral mimo Slavoloka zmage, kjer počiva francoski Neznani junak, in se klanjal v posmrtni maski kralja Aleksandra, ki je ležala na katafalku pred Slavolokom, spominu velikega vladarja.

Žrtve svetovne vojne. Za obletnico konca vojne (11. novembra) je Zveza narodov približno izračunala, koliko žrtev je terjala svetovna vojna. Po njenih podatkih je v svetovni vojni

10 milijonov ljudi padlo,
19 milijonov je bilo ranjenih in
7 milijonov pohabljenih,
9 milijonov je ostalo sirot in
5 milijonov vdov,
10 milijonov jih je pa moralo zbežati s svojih domov.

Celotne stroške vojne ceni Zveza narodov na nepredstavljivo vsoto 10 bilijonov francoskih frankov (30.000 milijard dinarjev).

Francoska vlada je odstopila. Njen predsednik Gaston Doumergue je hotel spraviti pod streho zakon o treh proračunskih dvanajstinah, pa so Herriotovci (radikalni socialisti) nastopili proti temu. Sprejetje teh dvanajstin bi namreč Doumergu tehnično omogočilo razpustiti zbornico, kadar bi se mu zahotelo, tega pa radikali nočejo. Novo vlado je sestavil Pierre Flandin.

Koliko stane državni pogreb. Francoski uradni list priobčuje podatke o pogrebih, ki so jih zadnje mesece priredili na Francoskem na državne troške. Tako je na primer stal pogreb maršala Lyauteya 300.000 frankov (800.000 Din), prav toliko Poincaréjev pogreb, Barthoujev pa 200.000 frankov (pol milijona Din).

Luigi Pirandello, znani italijanski dramatik, je dobil letošnjo Nobelovo literarno nagrado.

V Združenih državah so imeli pretekli teden volitve v poslansko zbornico in senat. Demokrati, t. j. stranka sedanjega predsednika Roosevelta, so zmagali z veliko večino.

Kačji strup za krvavitve. Iz Londona poročajo, da se je angleškim zdravnikom obneslo več poskusov zdravljenja hemofilije z razredčenim kačjim strupom. Tudi krvavitve po operacijah kačji strup ustavi. — Hemofilija je huda bolezen krvi in se kaže v tem, da se pri še tako majhnih ranah kri noče ustaviti, ker se ne strdi.

Dve vrsti hitrosti. Isti dan ko sta angleška letalca Scott in Black skrajšala 18.000 km dolgo razdaljo iz Londona v Melbourne v Avstraliji na 77 ur, t. j. na dobre 3 dni — isti dan je neki N. W. v Londonu dobil iz Cromerja v Avstraliji dopisnico, poslano dne 18. julija 1907. Potovala je torej dobrih 27 let. (»Times«, London.)

Najcenejši kraj na svetu je menda Kenia v francoski Ekvatorski Afriki. Pravijo, da se da tam zelo dobro živeti za 2000 frankov na leto (okoli 6000 Din). To bi bilo v našem denarju 500 Din na mesec. Vse življenske potrebščine so v Keniji zelo poceni, drago je le žganje (whisky), to pa za življenje menda ni neobhodno potrebno.

Zanimivo predavanje je imel te dni dr. inž. Ivo Turina, bivši načelnik rudarskega oddelka ministrstva za gozdove in rudnike. Po njegovih podatkih premore Jugoslavija precejšnja nahajališča nafte pri Miklenski, Peklenici, Novski, v Bačindolu, Pogancu, Hraščini, Kaknju in Zavidu.

Zagrebška tvrdka Filip Deutsch je darovala zagrebškim socialnim in človekoljubnim društvom 50 v a g o n o v d r v a, da jih razdele med zagrebške revеže. V Ljubljani bi take tvrdke tudi potrebovali.

Manico Komanovo so morali pred nekaj tedni operirati. Čeprav je bilo nevarno, je krepka gorenjska natura le zmagala in je gdč. Manica te dni zapustila bolnico. Priljubljeni pisateljici želimo tudi mi čimprejšnje popolno ozdravljenje.

Kaj vsako dekle ve. V Ameriki so hoteli dognati, kaj dekleta najbolj zanima. Napravili so anketo med 1000 visokošolkami in dognali, da se vsaka od njih zanima in zna po cele ure govoriti o treh rečeh: o lepotičju (kozmetiki), filmu in flirtu (ljubimkanju).

Se nadaljuje na 5. strani v 4. stolpcu

Iz življenja milijonarjev

Morgan & Cie.

Sin še sposobnejši bančnik od očeta — Morgan in kriza francoskega franka

III*

Morganovi vlogi je bila podobna kesneje vloga njegovega sina, Morgana mlajšega. Oba sta z nasmehom krog ust pitala sodnike z malenkostnimi zgodbicami iz svoje kariere. Saj sta oba vedela, da se njima, mogočnima Morganoma, ne sme in ne more skriviti niti las! Denar je sveta vladar.

Starega Morgana je to zasliševanje na sodniji tako utrudilo, da je dal financam slovo in prepustil upravo vsega svojega ogromnega premoženja sinu. Stari in genialni vojščak zlata je odsihmal popolnoma spremenil način svojega življenja.

Niti malo ga niso več zanimale denarne zadeve držav, ki jim je gospodaril. Postal je do kraja top in nesprejemljiv za uspehe ali neuspehe svojih poslovodij na Aljaski ali v Južni Afriki. Poročila sadilcev tobaka na Sumatri in upraviteljev farm za svilo na Kitajskem so ga jela dolgočasiti.

Lepega dne je dal Ameriki slovo in odpotoval v Evropo.

*

V zgodovini naših dni vidimo primer, ki postavlja na glavo trditev, da so otroci genialnih ljudi zvečine nerodneži in tepci. Človek, ki je dal celo svojega genialnega očeta v koš, je John Morgan mlajši.

Nikoli še ni bilo na svetu slavnega in bogatega človeka, ki bi živel tako skromno kakor Morgan mlajši. Nič ni na njem. Lepa obleka in skrbno negovana zunanjost — to je vse. Od mladega do današnjega dne stanuje v neznatni hiši nasproti newyorški borzi. Toda bog ne zadeni, da se ta na zunaj preprosti človek odloči za potovanje. V tistem hipu že nemirno prestopajo z noge na nogo voditelji velikih držav na svetu. Ponoči se nervozno premetavajo po posteljah in ne morejo zatisniti očesa. Finančni ministri so vznemirjeni in sklicujejo seje in ankete. V parlamentih sejejo in sejejo, v tovarnah stavkajo, vojaštvo se upira...

Vsemu temu je kriv neznatni John Morgan, neznaten po postavi, sicer pa velesila!

V svetovni vojni je umrlo dvajset milijonov ljudi. Dvajset milijonov usod! Dvajset milijonov žena, mater, bratov in sester, ljubic in prijateljev je jokalo in obtoževalo nebo — in tam preko velike luže je stanoval v preprosti hiši nasproti newyorške borze John Morgan mlajši in po vsem svetu je sijalo solnce, kakor da se ni nič zgodilo...

Vprašaj siroto, ali bi bil rad bogat, povedal bo po pravici; vprašaj bogatina, ki pravi, da ga bogastvo teži in onesreča, ali bi hotel zamenjati s siromakom. Rekel bo ne, ali se bo pa debelo zlagal.

Morgana so nekoč vprašali, kako in kaj je z bogastvom. Dejal je: »Tudi največji bogatin lahko spi le v eni postelji, več ko do sitega se ne more najesti. Zakaj potlej vse bogastvo? V bistvu je bogastvo prazna, dolgočasna in duhamorna zadeva, toda pridobivanje bogastva je že nekaj sijajnega. To je sport za vežbanje možganov. Rekordi na tem polju pripravljajo zmagovalcem prav toliko veselja in zadovoljstva, kakor rekordi v vseh ostalih sportnih panogah. Nekdo se žene za prvenstvo v plavanju, metanju kopja in bog ve za čim še; meni ugaja, da sem rekorder v industriji jekla.«

V Nemčiji so imeli leta 1922. inflacijo; spomladi 1923 je dosegla stiska vrhunec. Vse, karkoli je človek do tistih dob imel za vrednost, je bilo brez vrednosti. Vera, čast, mišljenje, čutenje, vse je padlo v vrednosti vštric z marko. Za vsako številko je bila ničla pri ničli, vse je propadlo, kar so si ljudje s trudom in poštenim delom prislužili. Sicer se je narod znebil svojih dolgov, a znebil se je tudi dela, stradal je kruha.

Odgovorni voditelji francoske države so si leta 1924 pulili lase, ko je frank zgubil dve tretjini svoje vrednosti. Narod je bil ves zbegan.

Delavske plače so bile manjše nego računi za najemnino, za hrano še srednji sloji niso zmogli. Peki so prodajali kruh pod ceno — in zmanjkalo jim je denarja, da bi nakupili nove zaloge moke. Ves narod je bil obupan. Na vseh koncih in krajih je cvetel posel rovarjev. Vlada je zasedala dan in noč. Pred ministrstvi je grozeče vpilo po desettisoč lačnih Francozov. Zdelo se je kakor v revoluciji. Ljudje so se s strahom praševali, ali se morda ne vrne leto 1789. Zdelo se je, da bo Francija propadla kakor Nemčija. In strah se je vtihotapil v srca sosedov, kajti pričakovati je bilo, da objame pogubni požar še druge dežele. V tistih urah obupa se je pojavil Morgan.

V svojem skromnem kabinetu nasproti newyorške borze je sedel John Morgan. V njegovih pisarnah so ropotali pisalni in računski stroji, zvonili telefonski aparati, brzojavi so klepetali dolgočasno kakor stare babe. Ves znegovan in po najnovejšem kroju oblečeni gospod je urejal svoj pisalnik. Predse je položil siv francoski kovanec. Pet centimov. Dejal si je: Na temelju tega drobnega kovanca je zgrajena država marljivega francoskega naroda. Z rokami si je segel v lase, podprl glavo in se globoko zamislil. Nenadoma je pa — kakor elektriziran — dvignil glavo, z energično gesto je pritisnil na stikalo zvonca in počakal. Vstopil je sivolas gospod — in Morgan mu je sporočil svoje želje.

»Ob treh, torej!« je ponovil za njim sivolasi gospod.

Morgan je prikimal.

Točno ob treh je sedelo v Morganovi hiši nasproti borze več lepo oblečenih gospodov v mračni sejni dvorani. Polovica jih je zvečila gumi, polovica nestrpno popravljala zlate naočnike. Vstopil je Morgan. Pričel se je razgovor; malo o tej, malo o drugi stvari. Pol ure nato je Morgan vstal, za njimi vsi drugi; poslovil se je od vsakega s prijazno besedo in odšel iz sejne dvorane.

Konec prihodnjič

* Gl. štev. 44 in 45.

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 3. strani

»Bolj ko kdaj prej.«

»Dobro.«

Grof pomigne Albertu. Trenutek nato se moža priklonita in odideta.

Gospod Cavalcanti je ostal zmagovalec na bojišču.

XX

Haydée

Komaj je voz zavil okoli vogala, ko se Albert s prisiljenim smehom obrne h grofu: »Vprašam vas, kakor je kralj Karel IX. po šentjernejski noči vprašal Katarino Medicejsko: Kako sem igral svojo vlogo?«

»Kako to mislite?«

»Nu, pri vstoličenju svojega tekmeca pri gospodu Danglarsu...«

»Katerega tekmeca?«

»Moj Bog — vašega varovanca vendar, gospoda Cavalcantija.«

»Nikar neslanih šal, gospod grof. Andrea ni moj varovanec, posebno ne pri gospodu Danglarsu. Pravite, da dvori mladi gospodični?«

»Na to lahko strup vzamete. Ali ga niste videli, kako je zavijal oči in iztegoval vrat in dajal zaljubljeno gruljenje od sebe?«

»Eh, glavno je, da gospodična E v g e n i j a na vas misli.«

»Vidite, tudi s te strani sem dobil pod nos. Evgenija toliko da je na moj pozdrav odgovorila, gospodična Armillyjeva me pa še na znanje ni vzela.«

»A zato ste pri očetu toliko bolj v časteh...«

»Pri njem? Bežite no! Stavim kaj, da mi bo, preden bo teden okoli, vrata pred nosom zaloputnil.«

»Motite se, ljubi grof. Hočete dokaz za to?«

»Zelo bi mi ustregli.«

»Naročilo imam, da prosim gospoda grofa Morcerfa, naj izpregovori resno besedo z gospodom Danglarsom.«

»In tega ne boste storili, kajne, ljubi grof?«

»Motite se, Albert; storil bom, ker sem obljubil.«

»Zdi se mi, da me hočete res na vsak način oženiti?« vzklikne Albert.

»Ne; samo nikomur se ne maram zameriti. Res, kaj je prav za prav z Debrayem? Nič več ga ne vidim pri baronici.«

»Sprl se je.«

»Z baronico?«

»Ne, z baronom.«

»Tak ga je izpregledal?«

»Kako to mislite?«

»Ah, nič...« odvrne Monte-Cristo. »A vendar sta se poprej dobro razumela. Kaj je neki prišlo vmes?«

»Ko bi jaz vedel! Priporočam vam, da se obrnete na mladega Cavalcantija, kadar se priženi — on vam bo več vedel povedati.«

v 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Takrat se voz ustavi.

»Pol enajstih je šele,« meni Monte-Cristo. »Ali ne bi šli še malo k meni gor?«

»Z veseljem!

Albert in Monte-Cristo stopita v hišo.

»Poskrbite za čaj, Baptistin,« zapove Monte-Cristo, ko sta bila v razsvetljenem salonu.

Baptistin se prikloni brez besede. Nekaj sekund pozneje se vrne s čajem in prepečencem.

»Bogme, ljubi grof,« vzklikne Morcerf, »pri vas ne občudujem tako vašega bogastva, saj žive gotovo še bogatejši ljudje od vas; tudi duhá ne, zakaj Beaumarchais ga sicer ni imel več, nego prav toliko. Ne — točnost vaše postrežbe občudujem. Molče in brez čakanja se izpolnijo vaše zapovedi, kakor da bi že iz načina, kako pozvonite, ugenili, kaj bi radi.«

»V vašem pripovedovanju je nekaj resnice. Ljudje poznajo moje navade. Pazite: ali bi se vam pri pitju čaja še česa hotelo?«

»Če dovolite: kadil bi.«

Monte-Cristo stopi k zvoncu in udari s kladivcem po njem.

Sekundo nato se odpro neka vrata, in na pragu se prikaže Ali z dvema čibukoma.

»To je čudež!« vzklikne Morcerf.

»Ne; stvar je čisto preprosta,« odvrne Monte-Cristo. »Moj Ali ve, da po navadi kadim, kadar pijem čaj ali kavo; dalje ve, da sem naročil čaj in da ste vi prišli z menoj; slišal je, da sem zvonil, in ugenil, zakaj. In ker je doma v deželi, kjer si gostoljubnosti brez pipe ni moči predstavljati, je prinesel namestu enega čibuka dva.«

»Preprosta razlaga, res; a vzlic temu sem prepričan, da zmorete takšne reči le vi. Oho, kaj pa slišim?«

Morcerf se obrne k vratom, skozi katera se je slišalo petje ob spremljavi kitare.

»Smrt božja, dragi vikont, danes ste žrtev glasbe, kamor pridete. Ubežali ste klavirju gospodične Danglarsove, da ste padli v Haydéejine gosli.«

»Haydée! Kako krasno ime! Tak ne žive Haydéeje samo v pesmih lorda Byrona?«

»Zakaj? Pri nas je sicer Haydée precej redko ime, zato ga je pa toliko več v Albaniji in Epiru; tam pomeni nekaj takega kakor devištvo, sramežljivost ali nedolžnost.«

»Čudovito!« vzklikne Albert. »Kako bi užival, če bi klicali naše Francozinje gospodično Dobroto, gospodično Molčečnost, gospodično Nesebičnost. Pomislite, kako učinkovito bi bilo, če bi se gospodična Danglarsova namestu Klara Marija Evgenija, kakor je krščena, imenovala gospodična Čistost-Sramežljivost-Nedolžnost Danglarsova!«

»Saj ste zblazneli!« ga pokara grof. »Ne govorite vendar tako na glas! Haydée bi vas utegnila slišati.«

»Ali bi se zato srdila?«

»O, ne,« odgovori mrzlo grof. »Sužnja se ne sme srditi na svojega gospodarja.«

Se nadaljuje na 6. strani v 4. stolpcu

Zgodovina — živo doživetje

Po dolgih letih, ko so črpali ameriški filmski producenti vsebine za filme iz vsakdanjega sodobnega življenja, so presedlali na zgodovinska tla. Prvi zvočni zgodovinski filmi nas niso zaslepili z razkošno opremo ne s senzacijami dejanja kakor nekoč nemi. Ti filmi so bili zgolj romani, ki opisujejo posamezna tragična doživetja oseb; ti filmi so nam pokazali vse življenje glavnih junakov, vse važne okoliščine tega in minulega stoletja, ki so vplivale na duševni in telesni razvoj oseb in vzročni razvoj dejanja. V filmu so se torej menjali običaji, šege, zlasti pa obleke in noše.

Taki zgodovinski filmi so občinstvu silno ugajali. Filmske družbe so zato tvegale korak dalje. Ustvarile so velike zgodovinske filme iz davnih časov. Seveda to ni bilo lahko, kajti dialogi v filmih iz klasične dobe,

rimske, grške in staroegiptske so za naše uho okorni, časih tudi prepesniški, pa bi bil film videti teatrski. Prehude patetike in teatrskih efektov se pa mora filmski režiser ogibati. Ameriški režiserji so mojstri v tem, sicer so jim pa ob boku sijajno filmsko izvežbani tehniški pomagači, ki z vsemi mogočimi optičnimi in akustičnimi pripravami ustvarjajo filme, kakršni morajo biti. Stvar je prav taka ko pred leti, v dobi nemega filma, samo zdaj je zgodovinski film mogočnejši zaradi govorjene besede, sozvoka ozračja in boljše plastike slik.

Prav kmalu bo prispel najnovejši Paramountov zgodovinski film »Kleopatra« v nam sosedne države in od ondod v najkrajšem času k nam. Film, ki ga je uprizoril stari in preizkušeni mojster-režiser Cecil B. de Mille, je prav svojsten primer sloga novega, sodobnega zvočnega zgodovinskega filma.

Zgodovina — živo doživetje! Revija brez primere, tako razkošna in obsežna, kakor je ne more uprizoriti nobeno gledališče na svetu. V čudovitih oblikah nam kaže režiser človeško usodo, tako resnično in v srce segajočo, da se moramo odkriti pred njegovo genialnostjo — kajti »Kleopatra« ni samo senzacija za oko. Američani skušajo še zmerom ustvariti senzacije za občutje, za srce... Zdi se časih, da preslepijo gledalce zdaj z veličastnimi prizori samo zaradi tega, da ne občutijo vsebinske praznine, zdaj z zgodovinsko neresničnimi tragičnimi in globoko zasnovanimi doživetji, da gledalca odvrnejo od revnega ozadja in drugače preplehko razgibanega dejanja.

Toda to se samo zdi. Saj ti filmski ljudje nimajo »slabega namena«. To je tradicija ameriške filmske industrije, skratka, klasični recept za velike zgodovinske filme, povezane s človeško pretresljivimi momenti, ki odlikujejo komorno igro.

Sredi razkošnih prizorov, ki so mojstrski preračunjeni samo na zunanji efekt, najdemo nenadoma umirjene prisrčne prizore — velike trenutke za razživetje umetnikov-igralcev — ki nam sežejo v srce in dušo.

Zvočni film nič več ne potrebuje »lepih« igralk in igralcev, kakor nekoč nemi, kajti v zvočnem filmu ima zgolj igralčeva osebnost in umetniška in govorniška zmožnost pravo ceno.

Kleopatra Cecila B. de Milla je Claudette Colbertova, igralka, ki je s svojo vlogo Popeje — in še kesneje z drugimi — dokazala, da ume več nego dostojanstveno stopati v kraljevskih oblačilih. Prizori, ki jih igra Colbertova s Henryjem Wilcoxonom in Warrenom Williamom — Antonijem in Cezarjem — so (popolnoma izločeni iz razkošne okolice) pretresljivo in resnično človeški.

Vštric s senzacijami »za srce«, se bore vojščaki, vriščijo množice in teče čas, čas med 44. in 31. letom pred Kristom in teče 2.755 metrov Millovega filma. Genialen fotograf jih je nanizal na dolg, dolg celuloidasti trak. Na lovu za učinkujočimi momenti se je vozil s svojo kamero na žerjavih nad glavami tisočev »žlahtnih« Rimljanov. Spremljal je Cezarja na njegovi usodni poti v senat. Na premičnem odru je čepel poleg svojega aparata in vrtel prizor, v katerem so ponižne služabnice kitile Kleopatro s poročnimi dragulji in žlahtno svilo. Globoko v morje se je potopil v steklenem zvonu, samo da je fotografiral nekaj važnih trenutkov morske bitke.

Igra je strahotna in herojska obenem, gigantska in fantastična. Cecilu B. de Millu in njegovim pomagačem ni ušla niti najmanjša prilika, v kateri bi ne skušali v sliki in zvoku oživiti Kleopatre in njenega časa. Storili so to, česar ni zmogel in ne bo zmogel noben zgodovinar: zgodovino so spremenili v živo doživetje.

Galantni Ludovik XV.

Markiza Pompadour, prijateljica francoskega kralja Ludovika XV., se je odpravljala na izprehod. Ko je hotela iz salona, se je na pragu prikazal sam kralj. Markiza je odstopila za korak, da spusti kralja v salon. Toda kralj ni šel naprej, temveč je rekel svoji prijateljici z nasmehom:

»Ne! Najprej vi, draga prijateljica! Zapomnite si, da je ženska lepota mogočnejši vladar od vseh kraljev!«

Primerjajte ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup **zimskega plašča in perila** pri tvrdki

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

KRONIKA TEDNA

Nadaljevanje s 4. strani

Tragična smrt. V Zamušanih pri Ptuju so našli domači užitkarja Franca Geča mrtvega v mlaki. Najbrže ga je zadela kap, pa je omahnil v mlako in utonil. Star je bil 65 let in ugleden mož; nekaj let je celo županoval v Zamušanih. Za njim žalujejo trije sinovi, eden je učitelj pri Sv. Marjeti, drugi upokojen kapetan v Mariboru, tretji pa gospodari doma.

Jubileji. Slaščičarna Petrič na Aleksandrovi cesti slavi te dni 60 letnico svojega obstoja. Ustanovil jo je ded sedanjega lastnika l. 1874 v Celju in je imela do leta 1931 podružnico v Rogaški Slatini, dokler se ni pred tremi leti za stalno preselila v Ljubljano. — Te dni je minilo 25 let, kar je g. Henry Maire prevzel ugledno ljubljansko urarsko tvrdko Suttner in jo razvil v veliko podjetje z urami in zlatnino; izpopolnil jo je zadnja leta še s trgovino radijskih aparatov. G. Maire je po rodu francoski Švicar; s svojimi osebnimi vrlinami in s poslovno kulantnostjo si je pridobil med našimi ljudmi splošne simpatije. — 30 letnico poroke sta praznovala v ponedeljek g. Peter Papež, zastopnik tvrdke I. C. Mayer, in njegova gospa Ana, roj. Vernik. — G. Martin Kolman, upokojen mestni stražnik v Kamniku, je slavil te dni svoj 75. rojstni dan. Aktivno je služboval celih 40 let v Kamniku, poprej pa poldrugo leto v Novem mestu. V pokoj je stopil l. 1925. Bil je vesten čuvar mesta in pravi strah ponočnjakov. Ob 75 letnici je še zmerom čvrst korenjak, kakor bi jih imel šele šestdeset.

Jubilantom naše iskrene čestitke!

Diplomirali so na filozofski fakulteti v Ljubljani: Vekoslava S. Donajeva, Franc Druškovič, Albert Fras, Viljem Ipavec, S. Kavčič, Josip Kosmatin, Ladislav Kralj, M. Lebnova, Vendelin Legiša, Stan. Mihelič, Fran Petré, Anton Polenec, Josip Rakovec, Nada Ruplova, Marija Stupicova, Ivana Šegulova, Ivan Štalec, Franc Vodnik in Milan Zadnek; na veterinarski fakulteti v Zagrebu France Karlin iz Škofje Loke za živinozdravnika; na medicinski fakulteti v Beogradu Ivo Smrečnik iz Ljubljane; na gozdarski fakulteti v Zagrebu Alfred Busbach iz Ljubljane. Čestitamo!

Novi grobovi

V Ljubljani so umrli: Jože Magister, uradnik Vzajemne zavarovalnice in družabnik Magistrovega avtomobilskega prevozništva, star 33 let; Karel Hribernik, žel. poduradnik v pokoju, star 76 let; Rudolf Podpac, absolviran pravnik; ga. Ana Majnikova, roj. Juvan; gdč. Bogica Marčanova iz znane Marčanove rodbine, stara 25 let; ga. Marija Likarjeva, stara 80 let; ga. Marija Kunejeva, zasebnica; ga. Marija Ambroževa, žena pleskarja; ga. Marija Jermanova, doma iz Dolenjega jezera pri Cerknici; Ivan Wiessel, skladiščnik drž. železnic v pok. — **V Št. Vidu** nad Ljubljano: Tone Kremžar, diplomirani tehnik, star 30 let. — **V Celju:** Martin Tratnik, dolgoletni cerkovnik Marijine cerkve v Celju, star 60 let; ga. Alojzija Jicha, roj. Božič, gostilničarka, stara 61 let. — **V Mariboru:** ga. Marija Fonova, stara 64 let; Anton Bančič, 20 let stari tekstilni delavec, doma iz Varaždina (povozil ga je vlak); Lud. Kopčič, mizar drž. žel., star 58 let; Anton Gorše, poštni poduradnik, star 68 let; ga. M. Roškarjeva, vdova sprevodnika drž. žel., stara 87 let; ga. M. Novšakova, posestnica, stara 69 let; ga. Julijana Penova, žena sod. nadofic. v pok. stara 62 let. — **V Kranju:** ga. Marija Šifrerjeva, roj. Soklič, trgovčeva žena, stara 34 let. — **V Radečah** pri Zid mostu: starešina tamkajšnjega sodišča dr. Rudolf Schmidt. — **V Ribnici:** ga. Marija Maležičeva, roj. Adamič, stara 74 let. — **Na Savi** pri Litiji: ga. Marija Sakotnikova, mati tamkajšnje šolske upraviteljice, stara 71 let. — **V Sostrem** pri Ljubljani: ga. Ana Fajanova. — **V Stožicah** pri Ljubljani: ga. Helena Cundrova, stara 63 let. — **V Št. Rupertu** na Dolenjskem: upokojeni šolski ravnatelj Aleksander Lunaček. — **V Žrečah:** ga. Marija Pokorny, roj. Stadler, zasebnica. — Pokojnikom večni mir, žalujočim naše sožalje.

Novela „Družinskega tednika“

Doza za puder

Napisal Federico Scherri

Tonio Mappi je izza pisalne mize nejevoljno opazoval svojo tajnico, gospodično Suttonijevo, ki je sedela s hrbtom proti njemu za pisalnim strojem; toda namestu da bi pisala, se je neprestano ogledovala v zrcalcu in si vneto pudrala svoj nosek.

»Ali je mogoče,« si je Mappi dejal sam pri sebi, »da ta gospodična niti pet minut ne more mirno delati, ne da bi si z moko mazala svoj nos? Že vidim, odpustiti jo bom moral.«

Res, gospodična Suttonijeva se je malce preveč ukvarjala s svojo lepoto. Toda priznati ji moramo, da ga ni ženskega noska na svetu, ki bi bil vreden tolikšne pozornosti.

Mappi je bil kajpada mnenja, da ima uslužbenka med uradnimi urami drugega dela dovolj, ne pa da bi se venomer ukvarjala s svojo lepoto. Zato se je bil pravkar sporekel s svojo tajnico, ki je bila o tej stvari drugačnega mnenja.

Prebral je došlo pošto, potlej se je pa nagnil nazaj in v mislih še enkrat preživel dogodke pretekle noči. Obljuba, ki jo je dal Calvi, da mu podpiše menico za tisoč pesov, ga je srdila. Sicer je Hammon rekel, da je tudi on že podpisal Calvi menico za isti znesek. To naj bi bilo dokaz za Calvovo poštenost. Toda zdaj ko je stvar v miru pretehtaval, si je dejal, da je v prenaglici ravnal, saj ni prav za prav nobenega od njiju poznal. Oba sta bila dobra igrača golfa in se je sem pa tja sestal z njima v klubu. Tam je snoči tudi z njima kvartal — drugače je pa o njima vedel toliko ko nič.

Po drugi strani si je dejal, da gre samo za tisoč pesov — nu, za prav toliko je bil pa oba pri kvartah osušil; zato pač ne more dosti izgubiti. Nemara pa Calva vrhu tega ni njegove obljube tako resno vzel.

Toda točno ob napovedani uri se je pojavil Calva v spremstvu Hammona v pisarni. Calva je očitno že prebolel snočnjo izgubo in tudi Hammon se je po vsem videzu že potolažil.

»Kako se imate?« je smeje se vprašal Calva. »Ali ste trudni?«

»Nekoliko že,« je priznal Mappi. »Premalo sem spal in živci mi še niso pravi.«

»Jaz sem pa ravno narobe prav svež in čil,« je rekel Hammon, »kakor da bi bil vso noč spal. Zato bi se danes lahko lotil vsake kupčije.«

»Da, kupčije!« je vzkliknil Calva. »Ko že govorimo o tem: prinesel sem s seboj menico, ki smo o njej snoči govorili. Ne morete si misliti, kako sem vam hvaležen za uslugo, ki ste mi jo obljubili.«

Med govorjenjem je potegnil iz denarnice menico in jo položil na pisalno mizo pred Mappija.

Le-ta jo je nezaupljivo pregledal. Izstavljena je bila na devetdeset dni in plačljiva v narodni banki. Ravno je hotel Mappi, zvest dani obljubi, podpisati, ko se je nekdo doteknil njegove roke. Obrnil se je.

Hammon je z diskretno kretnjo pokazal na gospodično Suttonijevo, ki si je pravkar spet mazala svoj nosek, in rekel:

»Prosim, stopite za trenutek z menoj v drugo sobo, nekaj vam moram povedati med štirimi očmi.«

Mappi se je opravičil pri Calvi in šel s Hammonom v sosednjo sobo.

Ko se je vrnil, je gospodična Suttonijeva z divjo naglico razbijala po pisalnem stroju. Mappi se ni malo začudil, ko je hotel mimo nje in ga je ustavila z besedami: »Oprostite, gospod Mappi — ali je tako prav, kakor sem napisala?«

Mappi je naglo prebral.

»Da, tako bo,« je rekel in spravil papir v žep.

Potlej je spet sédel za pisalno mizo, vzel peresnik in naglo podpisal menico, jo posušil in izročil Calvi.

»Najlepša hvala,« se je Calva priklonil in vteknil menico, ne da bi jo bil pogledal, v žep.

Ko so se vrata za obiskovalcema zaprla, se je gospodična Suttonijeva naglo obrnila na stolu, tako da je sedela svojemu šefu ravno nasproti, in mu vprašujoče pogledala v oči.

Z Mappijevega obraza je nejevolja nad njegovo le preveč nečimerno tajnico popolnoma izginila in tudi njegovi živci so se očividno že dodobra pomirili.

»Menica, ki mi jo je gospod Calva najprej predložil,« je rekel, »je bila čisto pravilno izstavljena na tisoč pesov. Tista, ki je ležala na pisalni mizi, pripravljena za podpis, ko sem se vrnil iz druge sobe, se je pa glasila na deset tisoč pesov.«

»Pa ste jo vendarle podpisali?« je vprašala gospodična Suttonijeva.

»Kaj še! To kar sta onadva imela za moj podpis, sta bili besedici: ‚Z veseljem‘, in sicer v gotici, da se jima bo zdelo imenitnejše.«

»Ali se vam ne bi zdajle hotelo videti obraza obeh dičnih gospodov, ko sta izpregledala vašo potegavščino?« je vprašala gospodična Suttonijeva in se nasmehnila.

»Ne, rajši gledam vaš obraz,« je odgovoril Mappi. Potegnil je iz žepa listič, ki mu ga je prej izročila gospodična, in še enkrat na glas prebral: ‚Pazite! Ko ste šli v drugo sobo, je zamenjal papir na mizi‘. — Le kako ste mogli to videti, gospodična, saj ste vendar sedeli s hrbtom proti obema?«

»V zrcalcu svoje pudrske doze,« se je nasmehnila gospodična Suttonijeva.

»Ah, tako? Torej nadzirate sobo s svojim zrcalcem?«

»Seveda,« je mirno odgovorila in položila sporni predmet na mizo pred šefa.

Mappi je vzel skromno pudrsko dozico v roko in jo obračal na vse strani. Potlej je pa dejal:

»Kaj bi rekli, gospodična Suttoni, če bi vam podaril nekoliko dragocenejšo dozico? Morda kakšno zlato z lepim draguljem?«

»Rekla bi, da ste zelo velikodušni, in bi ono dozico še pogosteje rabila kakor to.«

Križanka štev. 20

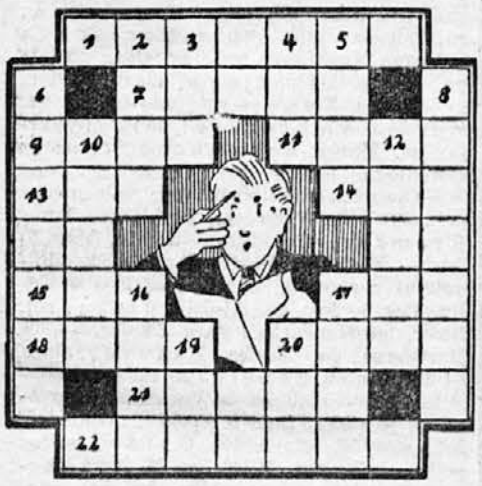

Pomen besed

Vodoravno: 1. ljudski koledar, 7. znamka mila, 9. del človeškega telesa, 11. bog ljubezni, 13. žensko ime, 14. moško ime (skrajšano), 15. del obraza, 17. grška črka, 18. malik, 20. del sobe, 21. slog, 22. papeževa prestolnica.

Navpično: 2. zemljepisni pojem, 3. mesto na italijanskem Tirolskem, 4. žensko ime, 5. pol kameleona, 6. mesto v Bosni, 8. propoved, 10. krajevni prislov, 12. pristanišče ob Črnem morju, 16. del stanovanja, 17. reka v Sloveniji, 19. valuta neke severne države, 20. posledica strela.

Rešitev križanke št. 19

Vodoravno, po vrsti: kolumbija, oni, e, don, poroka, bo, a, ida, p, m, luka, boka, i, a, nil, l, šp, heleni, čez, b, taj, etijopija.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Paganini v Parizu

V nekem pariškem časniku beremo nekaj zanimivih spominov in anekdot o slavnem goslaškem virtuozu Paganiniju, ki je bil v svoji dobi na glasu največjega glasbenega umetnika sveta.

Na nekem koncertu v Parizu je Paganini svoje poslušalce s čarobnim sviranjem tako potegnil za seboj, da je zavladala v dvorani, ko je končal, grobna tišina. Šele čez nekaj minut je napetost toliko popustila, da se je opogumila neka dama in vzkliknila:

»Če bi ta človek hotel, bi še na navadnem sukancu zasviral najlepše melodije!«

Ko je Paganini to slišal, je potegnil iz svojega suknjiča vlakno sukanca, ga napel med dve škatli in začel na njem izvajati svoje umetnije. Vsi poslušalci so ostrmeli Paganini se je potem z nasmehom obrnil k občinstvu in vprašal, ali mu lahko postrežejo z motvozom, žicami in drugimi podobnimi rečmi, da bo na njih zaigral. In res je tisti večer izpolnil vsako željo svojih poslušalcev, pa naj se je zdela še tako nemogoča.

Nekega dne je hotel Paganini obiskati znano rodbino. Sedel je v kočijo in dal izvoščku naslov. Vožnja je trajala le nekaj minut, toda kočijaž je zahteval od Paganinija deset frankov. V tistem času je bil to velikanski denar.

Paganini je začel v slabi, a vendar razumljivi francoščini vpiti na izvoščka in ga zmerjati z roparjem in izsiljevalcem.

»Saj ste zblazneli!« se je togotil. »Kako morete za petminutno vožnjo terjati toliko denarja?! Takšna nesramnost!«

Izvošček se je na Paganinijeve psovke samo smehljal. Videlo se je, da prav dobro ve, s kom govori. Ko je Paganiniju že zmanjkalo psovk, je kočijaž odgovoril:

»Vem, gospod, da mnogo zahtevam. Deset frankov je res velik denar za tako kratko vožnjo. Toda bral sem v časnikih, da tudi Monsieur Paganini zahteva zelo velike denarje za vstopnice na svoje koncerte. Mislim, da sva zdaj bot!«

Paganini se je zasmejal, izplačal kočijažu deset frankov in ga povabil na svoj prihodnji koncert. Seveda mu je dal tudi brezplačno vstopnico...

Štorklja na kmetih

Osemletna Erna svoji prijateljici istih let: »Ali še misliš, da štorklja prinaša male otroke?«

»Beži no! Kvečjemu na kmetih!«

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 5. strani

»Nikar ne brijte šal! Danes vendar ni več suženj!«

»Morajo že biti, ko je Haydée moja sužnja.«

»Bogme, vi res v ničemur niste podobni drugim ljudem. Sužnja grofa Monte-Crista! Sicer je pa tudi to služba! Sodeč po tem, kako ravnate z denarjem, mora dobivati najmanj po sto tisoč tolarjev na leto.«

»Sto tisoč tolarjev! Sirota je imela več kakor toliko. Bogastvo njenega očeta bi bilo vzdržalo primerjavo z zakladi ‚Tisoč in ene noči‘.«

»Tak je torej res knežna po rodu?«

»Menda — in še ena med prvimi v svoji domovini.«

»A kako je mogla visoka princesa postati sužnja?«

»Kako je samosilnik Dioniz postal šolnik? Vojna usoda, kaj hočete, ljubi grof!«

»In njeno rodbinsko ime je skrivnost?«

»Da, za druge. Za vas seveda ne, ljubi grof, ker spadate med moje prijatelje. Če mi boste obljubili, da boste molčali, se seveda zanesem, da boste res molčali.«

»Častna beseda.«

»Ali poznate povest janinskega paše?«

»Alija Tependelinija? Kaj je ne bom, saj si je v njegovi službi moj oče napravil denar in ime.«

»Saj res, pozabil sem že.«

»V kakšni zvezi je Haydée z Alijem Tependelinijem?«

»Njegova hči je.«

»Kaj, hči Alija-paše?«

»Da, in lepe Vazilikije.«

»A kako da je potem vaša sužnja?«

»Nekega dne sem šel čez trg v Carigradu, pa sem jo kupil.«

»Čudovito! Pri vas, ljubi grof, človek ne živi, pri vas sanja. Toda, dovolite mi, zdaj bi vas prosil nečesa zelo neskromnega.«

»Nu?«

»Ali bi me hoteli... predstaviti svoji princesi?«

»Prav rad, a le pod dvema pogojema.«

»Sprejmem ju že vnaprej.«

»Prvič, da nikomur ne zinete o tem niti besedice.«

»Prav. Prisežem.«

»Drugič ji pa ne smete povedati, da je bil vaš oče pri njenem v službi.«

»Tudi to prisežem.«

»Prav. Poznam vas kot moža časti.«

Grof udari s kladivcem po zvoncu; prikaže se Ali.

»Povej Haydéeji, da bi rad pri njej kavo pil. Sporoči ji, da bi ji hotel predstaviti enega izmed svojih prijateljev.«

Ali se prikloni in odide.

»Velja tedaj, nikakih neposrednih vprašanj, gospod grof. Če bi radi kaj izvedeli, vprašajte mene, jaz bom pa Haydéejo.«

»Velja!«

Takrat se Ali v tretje prikaže in privzdigne zastor — znamenje, da njegov gospodar in Albert lahko vstopita.

Albert si popravi lase in pogladi brke, grof pa vzame klobuk in rokavice in gre naprej. Pred Haydéejinimi sobami je stal na

straži Ali, razen njega so jo pa čuvale še tri francoske komornice.

Haydée je čakala v prvi sobi, vsa osupla, zakaj danes se je prvič zgodilo, da je prišel neki moški z Monte-Cristom k njej. Sedela je s prekrižanimi nogami v kotu na zofi, sredi razkošnih orientalskih vezenin. Zraven nje so ležale gosli, katerih glas je bil prestregel Albert.

Ko je zagledala Monte-Crista, je vstala z onim dvojnim smehljajem hčere in ljubimke, ki jo je delal tako ljubko. Monte-Cristo stopi k njej in ji da roko, ona pa pritisne nanjo svoje ustnice kakor običajno.

Albert je ob pogledu na toliko lepote kar obstal, kakor da se ne upa naprej.

»Koga si mi pripeljal?« vpraša deklica v novogrščini. »Brata, prijatelja, znanca ali sovražnika?«

»Prijatelja,« odvrne Monte-Cristo v istem jeziku.

»Kako mu je ime?«

»Grof Albert; tisti, ki sem ga v Rimu rešil iz rok razbojnikov.«

»V katerem jeziku naj z njim govorim?«

Monte-Cristo se obrne k Albertu.

»Ali poznate novogrščino?«

»Oh, še starogrščine ne,« odgovori mladi mož z obžalovanjem. »Homer in Platon sta imela v meni zelo nehvaležnega učenca.«

»Prav,« meni Haydée, »bom pa govorila francoski ali italijanski — če je vobče volja mojega gospoda, da kaj govorim.«

Monte-Cristo se za trenutek zamisli. Nato ji pomigne in pravi: »Govori italijanski!«

»Dobro došel, prijatelj, ki prihajaš z mojim gospodom in zapovedovalcem,« pozdravi deklica v brezhibni toskanščini z mehkim rimskim naglasom. »Ali — kavo in pipe!«

Monte-Cristo ponudi mlademu možu stol. Med tem se je že vrnil Ali s kavo in čibuki; Baptistin ni imel pristopa v te sobe.

Albert odkloni pipo, ki mu jo je Nubijec ponudil.

»Le prižgite si jo,« ga povabi Monte-Cristo. »Haydée sicer havank ne prenese, vonj orientalskega tobaka ji pa prija.«

Ali odide.

»Moj dragi gostitelj in vi, signora,« reče Albert italijanski, »oprostita mi mojo osuplost. Ves sem omamljen, in ni čudo; našel sem orient, pristni orient sredi Pariza, ne takšnega, kakršnega sem v naravi videl, temveč kakor sem ga sanjal. O, signora, zakaj se na tem bajnem kraju ne morem grški z vami pogovoriti! To bi bil večer, ki bi mi za zmerom ostal v spominu.«

»Dovolj dobro govorim italijanski, da se morem z vami sporazumeti,« odvrne Haydée.

»O čem lahko z njo govorim?« vpraša Albert prav tiho Monte-Crista.

»O čemur hočete: o njeni domovini, njeni mladosti in njenih spominih; ali pa, če vam je ljubše, o Rimu, Napoliju in Firenci.«

»O,« meni Albert, »vendar ne bom govoril z Grkinjo kakor s katerokoli Parižanko; ne, o Jutrovem bom govoril z njo.«

Paz'te na zdravje!

Nega zob in vnetje slepiča

Zobe si je treba redno umivati; s ščetko jih drgni navpično in ne počez! Zobno gnitje ima često posledico vnetje slepiča

Naj bodo usta še tako lepa, če so v njih slabi zobje, so podobna pogorišču. Zdravi in čisti zobje so pa za vsakogar kras in več vredni od najdražjega nakita iz zlata in draguljev. Toda vrednost zdravih zob začnemo navadno ceniti šele tedaj, ko smo jih že izgubili; obžalovanja vredno je, da dan današnji res zdrave zobe še pri mladini čedalje redkeje vidimo. Temu nezdravemu stanju je precej vzrok napačen način naše prehrane, ki ugonablja zobe. Saj se nam že v mladosti začenjajo zobje majati in izpadati, na njih mestu se pa razpasejo vse mogoče klice, ki jih je v ustih zmeraj na prebitek. Tako se začne skoraj najhujše zlo v ustni duplini: zobna gniloba (caries).

Zob sestoji iz trdne zobne gmote, zobovina imenovane, sklenine ob zobovem vencu in tenke cementne prevleke ob korenu, dalje iz mehkega notranjega tkiva, tako imenovanega zobnega mozga, in korenske kožice. Mozeg izpolnjuje mozgovno duplino v zobu, kjer teko žilice in važni zobni živci; od njihovega stanja je odvisno, ali nas zobje bole ali ne. Zob sam je med vencem in korenom obdan z dlesno.

Zobovje mora neprestano opravljati naporno delo in je stalno izpostavljeno vplivu mehaničnih in kemično-razkrajalnih sil. Če ne pazimo dovolj na ustno duplino, sami uničujemo zobe. Najnevarnejši so ostanki jedi, ki se zagozdé med zobmi; zakaj snovi, ki se vrinejo med zobmi, začno kmalu gniti, če jih ne odstranimo, pri tem se pa tvorijo kisline, ki zob tako načno, da začne gniti. V začetku nihče ne opazi tega usodnega učinka; šele polagoma začuti človek neznatno, komaj zaznavno bolečino, polagoma pa postaja čedalje hujša in se dostikrat stopnjuje do neznosnosti. Če takrat človek ne gre k zobnemu zdravniku, da mu ozdravi in reši zob, se pojavijo še druge hude posledice, kakor vnetje korenske kožice, vnetje zobovine, gnojne zobne fistule in obolenja čeljusti z majhnimi tumorji na koncu zobnega korena, ki utegnejo časih biti celo smrtonosna.

Ne glede na ta krajevna obolenja ustne dupline, ki utegnejo imeti za posledico tudi vnetje ustne sluznice, so kariozni zobje dostikrat tudi izhodišče drugih obolenj. Najpogostejša so med njimi motnje v želodcu in črevesju. Po sodbi izkušenih ameriških zdravnikov je zobna gniloba tudi glavni vzrok vnetja slepiča.

Razumljivo je, da klice, ki se nabirajo v nagnitih zobovih, povzroče tudi druge bolezni. Zdravniki spravljajo po najnovejših dognanjih celo revmatizem v zvezo z obolelimi zobmi.

Zato je velevažen nasvet: skrbite, da ohranite ustno duplino zmerom zdravo. V prvi vrsti vam svetujemo, da ne uživate prevročih, pa tudi ne premrzlih jedi ne pijač. Posebno nevaren je prenenaden prehod med obojim, ker rade nastanejo razpoke v zobni sklenini (emailu), kjer se potem nabirajo ostanki jedi in prično svoje uničujoče delo. Zato se ne bojte malenkostnega truda in si usta, če že nimate pri roki kakšnega kemičnega ali rastlinskega razkuževalnega sredstva, izplaknite s čisto mlačno vodo. Dalje si vsaj zjutraj in zvečer, če že ne morete po vsaki jedi, umijte zobe po tej ali oni metodi. Nikakor pa ne bezajte z iglami ali s kakšnimi drugimi kovinskimi predmeti po zobeh, ker kaj lahko ranite dlesno in zobno sklenino, to bi pa imelo za posledico že zgoraj navedena hujša zobna obolenja.

Kakšna naj bo pa zobna ščetka? Najboljše je, če niso ščetine ne premehke ne pretrde in po možnosti neločljivo pričvrščene na ščetko. Zakaj takšne ščetine so dostikrat vzrok drugih obolenj in so celo že imele za posledico smrt; o tem pričajo zdravniški strokovni listi, pa tudi v dnevnem časopisju boste večkrat o tem brali.

Zelo važna sta še dva momenta: prvič, ne drgni zobne ščetke s pasto počez po zobeh, temveč v navpični smeri tako na zunanji kakor na notranji strani zob, drugič pa, ne izplakuj si zob takoj, temveč pusti, da razkuževalna pasta vsaj še pol minute učinkuje na zobe.

Kar se tiče izbere čistilnega sredstva za zobe, je odvisna bolj ali manj od osebnega okusa. Vsakdo bo pač sam najlaže presodil, kakšna oblika mu najbolje prija, tekoča, polmehka (pasta) ali pa prašek.

DROBIŽ

Nos in značaj. Ljudje mislijo, da se da iz človekovega nosa sklepati na njegov značaj. Še sredi prejšnjega stoletja je znameniti dunajski anatom Hyrtl pisal: »Koničasti nosovi izdajajo naglo jezo in prepirljivost; dolgi in koščeni lahkomiselnost; majhni mehkužnost; topi lahkovernost; zavihani čutnost itd.« Danes znanost tega nič več ne trdi.

Za razpokane roke

Če imate rdeče ali razpokane roke, rabite preizkušeno specialno krémo »Je fais blanc«. Jamčimo Vam, da bodo Vaše roke že po prvi uporabi bleščeče bele, mehke in gladke. 1 tuba samo Din 10·— Po pošti razpošilja **Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznic, Ljubljana, Gledališka ulica 10.**

Izpadanje las in prhljaj

prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv.** Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja: **Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznic, Ljubljana, Gledališka ulica 10.**

Lepota Vas privede do uspeha,

vztrajno negovanje pa do lepote.

O pravilnem negovanju obraza

Vas pouči

izuč. kozmetičarka Darinka Vdovič, Ljubljana, Gradišče 4

od 10—12 in od 3—7.

HUMOR

Muzikalna razlaga

»Kaj je pa s teboj, Cene, da si tako marogast?«

»Uf, danes je bila huda! Papa in mama sta štiriročno razbijala po meni!«

Izletniška

Dva izletnika sta dala pri slovesu natakarici zelo lepo napitnino, a natakarica še mrdnila ni; šele ko ji je tretji dal roko, se je prijazno nasmehnila.

»Menda ste ji dali posebno veliko napitnino, da je tako vesela,« sta pripomnila druga dva.

»Kaj še — niti pare ne, le po dlani sem jo poščegetal.«

Poceni plašč

»Prekrasen plašč imate. Koliko je pa stal?«

»En sam poljub!«

»En sam poljub?«

»Da, en sam poljub, ki ga je moj mož dal sobarici!«

S svetilko k nevesti

Kmet je srečal na cesti soseda s prižgano svetilko v roki.

»Kam pa greš?« ga je vprašal.

»K nevesti.«

»Čemu ti bo pa potem svetilka! Jaz sem šel k svoji punci zmerom brez nje.«

»Sem si mislil, ko sem tvojo ženo prvič videl.«

O, te tujke!

»Ali ste gospodu Menceju povedali, da sem še v negliježu?«

»Oh, gospa, nisem se mogla spomniti te besede!«

»Ježeš, kaj ste pa potem rekli, Mina?«

»Da ste nagi!«

Zakonska desetletnica

Žena: »Ali bova jutri zaklala gos?«

Mož: »Zakaj neki?«

»Jutri poteče vendar deset let, kar sva poročena!«

»Ali je mar gos tega kriva?«

Pri verouku

Katehet: »Kako dolgo sta Adam in Eva ostala v raju?«

Učenka: »Do jeseni!«

Katehet: »Kako pa prideš na takšno misel?«

Učenka: »Ker poprej jabolka niso bila zrela!«

Nočna nevihta

»Nič ne veš, kako huda nevihta je ponoči divjala?«

»Ne! Kaj je mar grmelo?« se začudi žena.

»Seveda, pa še kako!«

»Zakaj me pa nisi zbudil? Saj veš, da med nevihto ne morem spati.«

Dobri prijateljici

Mož: »Te neokusne vaze menda vendar ne boš dala gospe A. za poročno darilo?«

Žena: »Pa prav gotovo! Ta nesramnica mi je šele pred kratkim rekla, da takšne vaze še zastonj ne bi marala. Zato ji jo bom pa dala.«

Saksonec in Prus

Na meji med Saksonsko in Prusijo je ribaril neki Saksonec. Mimo je prišel Berlinčan in dejal, da se tam ne sme ribariti.

»Zakaj pa ne — saj lovim le saksonske ribe, pruske pa mečem nazaj v vodo.«

»Kako pa spoznate pruske ribe, prijatelj?«

»Po njihovih velikih gobcih,« odgovori bistri Saksonec.

Cesar Tiberij

Cesar Avgust je v svoji oporoki zapustil vsakemu rimskemu meščanu po sto sestercev. Svojemu nasledniku Tiberiju je zapovedal, naj te denarje izplača.

Toda Tiberij ni bil voljan oporoko izpolniti. Tedaj je prišel neki siromak na šaljivo misel, ki jo je moral grenko obžalovati. Ko je namreč prišel mimo njega neki pogrebni sprevod, je pristopil k mrtvecu in mu nekaj šepnil na uho. Ko so ga vprašali, kaj je rekel mrtvecu, je odgovoril:

»Rekel sem mu, naj sporoči cesarju Avgustu, da Rimljani še niso dobili svojih sestercev.«

Tiberij pa ni imel zmisla za takšne šale. Pozval je šaljivca k sebi, mu lastnoročno naštel sto sestercev, nato ga je pa kratkomalo izročil krvniku.

»Pojdi,« mu je rekel, »in sam povej cesarju Avgustu, da si svoje sesterce pošteno dobil.«

Na ponovno prošnjo naših cenj. strank iz Ljubljane tudi tem potom sporočamo, da prodajamo TIVAR obleke razen glavne zaloge **v Prešernovi ulici 54** nasproti glavne pošte tudi v novi prodajalni

Sv. Petra cesta 26

Upravitelj te prodajalnice je g. Ramovš

Prosim pazite!

TIVAR obleke morajo biti previdene s tem tovarniškim listkom. Prosimo naše cenj. stranke, da nam javijo, če se Vam bode ponudilo ali prodalo manjvredno in tuje blago kot naše originalno TIVAR BLAGO!

Istočasno se zahvaljujemo našim cenj. strankam za poverjeno nam zaupanje in naklonjenost. — Mi se bodemo tudi v nadalje potrudili, da si to zaupanje z našim vestnim delom obvarujemo.

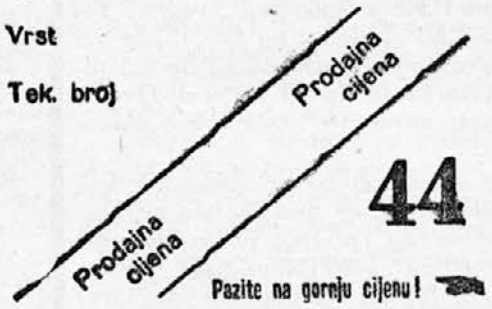

TIVAR OBLEKE

Prešernova ulica 54 (nasproti glavne pošte)
Sv. Petra cesta 26

Naznanjam cenj. občinstvu, da se mi je poverila prodaja dobro poznanih

TIVAR OBLEK

Podpiran z dobro sortirano zalogo in znano nizkimi cenami, se bodem potrudil tudi s pazljivo postrežbo, da cenj. odjemalce v vsakem oziru čim najbolje zadovoljim

Z odličnim spoštovanjem

M. RAMOVŠ
Ljubljana, Sv. Petra c. 26

Meščanska kuhinja

V enem loncu za štiri osebe

Ohrovtovo meso

Potrebujemo: Pol kg svinjine (trebušni kos), 2 glavi ohrovta, pol kg krompirja, štiri čebule, sol in poper.

Pripravimo: Meso zrežemo na kocke, krompir, ohrovt in čebulo na rezance. V kozico polagamo sklad čebule, nanj sklad ohrovta, mesa, krompirja in ponavljamo, dokler nam ne zmanjka vsega. Povrh potresemo sol in poper.

Adria prašek je boljši

Z mrzlo vodo zalijemo samo toliko, da je jed pokrita. Ko zavre, pokrijemo kozico in jo damo za eno uro v pečnico. Jed je slična juhi, a je zelo okusna.

Rezanci z mesom

Potrebujemo: 40 dkg rezancev ali makaronov, 25 dkg svinjine, 25 dkg govedine, peteršilja, korenje, por, 5 dkg slanine, 10 dkg sirovega masla, 1 do 2 paradižnika, ali 1 žlico paradižnikovega mozga.

Pripravimo: Rezance skuhamo v slani vodi. Vse pridatke zrežemo v kocke. Meso na hitro opražimo v sirovem maslu. Kozico omaslimo in v skladih naložimo rezance, sočivje, slanino, meso itd., zaključimo pa spet z rezanci. Povrh solimo. Na vse to položimo paradižnike ali nalijemo raztopljen paradižnikov mozeg ter nekoliko v koščke zrezanega sirovega masla. H koncu zalijemo z malo vode in povremo, nato pa denemo kozico za poldrugo uro v pečnico.

*

Cvetača na romanski način

Potrebujemo: Zelenjavo za juho, 2 cvetači, nekoliko čebule, 2 paradižnika ali 1 žlico paradižnikovega mozga, mast, sol, poper in nastrgan sir.

Pripravimo: Zelenjavo operemo in fino sesekljamo, prav tako srednje veliko čebulo in oboje opražimo na masti, olju ali maslu. Cvetačo operemo, odtrgamo cvetove in jih pridenemo opraženi zelenjavi, zalijemo z eno ali dvema žlicama vode ter dodamo še očiščene in na koščke razrezane paradižnike. (Paradižnikov mozeg raztopimo v prav malo vode.) Ko je cvetača do mehkega zdušena, jo položimo v pogreto skledo in potresemo z nastrganim sirom.

Barvanje las

ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30—. — Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznic, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

Lepe dekliške prsi

dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40·—. Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznic, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

Nepotrebnih dlačic

na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15·— Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznic, Ljubljana, Gledališka ulica štev. 10.

Dopisna šola

Nemščino, esperanto in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka.

Zahtevajte prospekt. Priložite znamko za odgovor.

Dlake, cenj. dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal.

Dobi se ali po pošti pošlje:

1 stekl. za Din 10·- (predplačilo), na povzetje 18·—, dve Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, Ljubljana VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Din 1000·- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo. Franc Maček, čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10·- (predplačilo). Na povzetje Din 18·—, dva 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, Ljubljana VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Naročajte „Družinski tednik“!

Izdaja za konzorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; urejuje in odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.